

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena și Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Diviziei Vestice de Pușcași din 14 februarie 1945, în cauza penală în privința lui

Morozan Andrei Xxx , născut în anul xxx, originar din
xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 15.05.2020 – 08.09.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al Diviziei Vestice de Pușcași din 14 februarie 1945, Morozan Andrei a fost condamnat în baza art.54/1 ”a” Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate cu privarea de drepturi pe termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Morozan Andrei a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că a comis trădare de patrie, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele germane, a activat în calitate de gardist al șefului jandarmeriei, identifica și preda activiști sovietici, scotea forțat populația la muncă, aplicând pedepse față de cei care se opuneau regimului nazist, petrece agitație antisovietică.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Morozan Andrei și-a recunoscut vinovăția și a declarat că, în anul 1941 din momentul venirii trupelor naziste, a intrat în serviciul șefului jandarmilor în funcție de gardist. În obligația lui intra identificarea persoanelor care urmau a fi înrolate în armata română, scoaterea populației la munci. A afirmat că nu a aplicat pedeapsa față de locuitorii satului.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Morozan Andrei.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că, conform prevederilor art.58 alin.(1) lit. a) din Codul penal al RSFSR, urma să

poarte răspundere persoana care a comis trădare de patrie – acțiuni săvârșite de către cetățeanul URSS în detrimentul puterii militare a URSS, împotriva independenței statele sau integrității teritoriale, ca spionaj, transmiterea secretului militar sau de stat, trecerea de parte dușmanului, evadarea sau zborul peste hotare.

Concomitent, consideră recurentul că, în cadrul anchetării cauzei penale, precum și examinării acesteia de către Tribunalul militar, nu a fost stabilit faptul trădării de patrie comise de către Morozaan Andrei.

Totodată, consideră că de către instanța de judecată a fost încălcat un drept fundamental al inculpatului Morozaan Andrei și anume cel de apărare, dat fiind faptul că cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

De asemenea a notat că, sentința de condamnare emisă în privința lui Morozaan Andrei a fost emisă cu încălcarea flagrantă a drepturilor și libertățile fundamentale stipulate în Convenție și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce conform art.6 pct.44) din Codul de procedură penală reprezintă un viciu fundamental admis în cadrul examinării precedente a cazului, ce în mod direct afectează decizia adoptată.

În consecință, subliniază că inculpatul Morozaan Andrei în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin Tribunalului militar al Diviziei Vestice de Pușcași din 14 februarie 1945, Morozaan Andrei a fost condamnat pentru trădare de patrie.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Morozaan Andrei în baza art.54/1 ”a” Cod penal al RSSU, cu

casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, urmează a se dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al Diviziei Vestice de Pușcași din 14 februarie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui *Morozan Andrei Xxx*, condamnat în baza art.54/1 ”a” Cod penal al RSSU.

Morozan Andrei Xxx, este reabilitat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 septembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor